

Werkinstructie Palliatieve Kit Rijnmond

Versie 2

31 maart 2025

1. Inleiding

De palliatieve kit is een box waarin zich alle benodigde hulpmiddelen bevinden om acute symptomen in de palliatieve terminale fase direct te behandelen. In deze werkinstructie worden algemene afspraken en procedures beschreven. Meer gedetailleerde afspraken tussen apothekers en huisartsen zijn handig om te maken, afhankelijk van de lokale situatie. Daarom zijn als voorbeeld, in bijlage 9, mogelijke gedetailleerde afspraken tussen huisartsen en apothekers toegevoegd. Dit protocol zal na de zomer 2024 geëvalueerd en zo nodig aangepast worden, afhankelijk van hoe de ervaringen met de palliatieve kit in de praktijk zijn, zowel voor huisarts, apotheker en thuiszorg.

Eventuele vragen of opmerkingen kunnen gedeeld worden met de kerngroep

- Jaap Hoogeterp. Voorzitter Coöperatie van Apothekers (j.hoogeterp@rijnmondapothekers.nl)
- Ellen Vink. Coördinator van het Netwerk Palliatieve Zorg Rotterdam & omstreken (e.vink@leliezorggroep.nl)

2. Waarom de palliatieve kit?

De palliatieve kit is bedoeld voor het snel en adequaat opvangen van plotselinge verslechtering of andere acute problemen bij palliatieve (terminale) patiënten in de thuissituatie, zowel binnen als buiten kantooruren. Doordat de juiste (hulp)middelen al bij de patiënt thuis aanwezig zijn, kan de patiënt snel geholpen worden, hoeft er in het acute moment minder geregeld te worden en kost het minder tijd voor de huisarts. De thuiszorg kan in overleg met de (dienstdoende) huisarts starten met de inzet van de palliatieve kit.

3. Inhoud van de palliatieve kit

De kit bevat morfine, midazolam en haldol ampullen, injectie- en verbandmiddelen en katheterset. Zie bijlage 1 voor een uitgebreide weergave wat er allemaal in de kit zit.

Deze inhoud is weloverwogen in een werkgroep met het verpleegkundig technisch team Rijnmond, wijkverpleging, huisartsen en apothekers vastgesteld.

4. Indicaties voor gebruik van de palliatieve kit

De (waarnemend) huisarts beoordeelt wanneer de palliatieve kit ingezet kan worden. Dit is afhankelijk van de patiënt en zijn naasten, het ziektebeeld van de patiënt en het te verwachten beloop. De kit wordt alleen ingezet in een acute situatie waarin ongepland de palliatieve sedatie ingezet moet worden. De kit geeft de betrokken zorgverleners voldoende tijd om (langdurige) palliatieve sedatie te organiseren. De inhoud van de kit is dus bedoeld voor de eerste 72 uur, in de tussentijd kan via de bestaande werkwijze de (hulp)middelen besteld worden.

5. Aanvragen palliatieve kit door huisarts bij apotheek

Het aanvragen van de palliatieve kit verloopt via de bestaande afspraken tussen de huisarts, thuiszorg en de apotheek. De kit is echter niet bij elke apotheek beschikbaar. Bij welke apotheek de kit besteld kan worden, is te vinden in bijlage 2. De volgende stappen worden doorlopen bij het aanvragen:

1. De huisarts vraagt via de reguliere beveiligde receptenlijn met attentie de palliatieve kit aan. De aanvraag wordt daarnaast ook telefonisch aan de apotheek door gegeven.
2. De huisarts stuurt via het HIS een elektronisch recept voor:
 - a. 10 stuks morfine injectievloeistof, 10 mg/1 ml met als gebruik 'palliatieve kit'
 - b. 10 stuks midazolam injectievloeistof, 5 mg/1 ml met als gebruik 'palliatieve kit'
 - c. 2 stuks haldol injectievloeistof, 5 mg/1 ml, met als gebruik 'palliatieve kit'

Tip voor de huisarts: maak een recept aan met daarbij bovengenoemde medicatie en vermeld daarbij 'palliatieve kit'. In de toekomst hoeft je dan alleen nog dit recept aan te vragen in plaats van de losse middelen apart.
3. De huisarts stuurt via zorgdomein of zorgmail een uitvoeringsverzoek naar de thuiszorg zodat dit verzoek bij inzet van de kit aanwezig is. Zie bijlage 3.

Tijdens Avond Nacht Weekend uren kan de kit aangevraagd worden bij de dienstapotheek.

6. Levering palliatieve kit

De apotheek zorgt ervoor dat de palliatieve kit de afgesproken inhoud bevat. De apotheek zorgt ervoor dat de palliatieve kit verzegeld wordt met tie rips of met een verzegelsticker. De apotheek levert de palliatieve kit bij de patiënt af.

7. Informatie voor patiënten en naasten

- De (waarnemend) huisarts geeft uitleg aan patiënt en naasten over de palliatieve kit. De kit wordt ingezet in de situatie dat het plotseling slechter gaat met de patiënt en dat er snel gehandeld moet worden door de thuiszorg en/of (dienstdoende) huisarts.
- De huisarts spreekt met de patiënt en thuiszorg af wie er gebeld moet worden buiten kantooruren, bij acute problemen of snelle achteruitgang. Dit kan de eigen huisarts zijn, maar ook de dienstdoende huisarts via de huisartsenpost.
- De huisarts geeft aan dat 72 uur tot 1 week na het aanbreken van de kit, de kit weer opgehaald zal worden door de apotheek.

8. Gebruik palliatieve kit door huisarts en thuiszorg

- Als de palliatieve kit geleverd is, geeft de apotheek een seintje aan de huisarts dat de kit bij de patiënt staat.
 - De huisarts zorgt ervoor dat de betrokken thuiszorgorganisatie op de hoogte is van het doel en de aanwezigheid van de palliatieve kit, inclusief het uitvoeringsverzoek.
 - De thuiszorg kan in overleg met de dienstdoende huisarts en op basis van het (mondelinge) uitvoeringsverzoek zo nodig morfine-, midazolam- en/of haldol injectievloeistof toedienen, een subcutane infuuscanule plaatsen, een verblijfskatheter plaatsen en/of verbandmiddelen gebruiken.
 - Zie bijlage 5 voor een handleiding voor het gebruik van de BD Saf-T-Intima voor subcutane infuustherapie.
 - Toediening van morfine, midazolam en haldol injectievloeistof wordt digitaal afgetekend als de bestaande (werk) afspraken dat toestaan. Indien dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij geen bestaande werkafspraken of omdat de palliatieve kit niet door de eigen apotheek geleverd wordt), kan morfine, midazolam en haldol injectievloeistof geregistreerd worden op de toedienlijst in de palliatieve kit, zie bijlage 3.
1. Zodra de palliatieve kit ingezet is, wordt de (dienst)doende huisarts geïnformeerd dat de kit is aangebroken. Dit kan ook afgestemd worden bij bespreking van het uitvoeringsverzoek.
 2. De huisarts stuurt een 'let op recept' naar de apotheker dat de kit na 1 week opgehaald kan worden.
 3. Indien de apotheek een week na levering nog niets gehoord heeft, neemt de apotheek contact op met de huisarts om te vragen naar de status van de palliatieve kit.

Let op: de voorraad in de kit is bedoeld om snel te kunnen handelen bij nieuwe of plotse verergering van klachten. In afstemming met de thuiszorg en de huisarts is het van belang om voldoende medicatie te bestellen bij de apotheek voor het vervolg.

9. Retournering naar de apotheek

De apotheek draagt zorg voor het terughalen van de palliatieve kit. Dit gebeurt 1 week na het uitgeven van de kit.

- De apotheek controleert de palliatieve kit en vult deze zo nodig aan volgens bijlage 1.
- De apotheek draagt zorg voor de vervaldatumcontrole van de materialen in de palliatieve kit.

10. Declaratie palliatieve kit

De apotheek ontvangt via de zorgverzekeraar een addendum bij het zorgcontract via het vecozo portaal. Nadat het contract met de verzekeraar is getekend, ontvangt de apotheek een vast bedrag voor de palliatieve kit. In de vergoeding zijn hulpmiddelen meegenomen.

- Declaratie van de kit verloopt via prestatiecode 10520 van prestatiecodelijst 062 (hulpmiddelenzorg) behorend tot de standaard AP304 Declaratie farmaceutische hulp.
- Declaratie van de kit verloopt mogelijk anders, zie hiervoor de afspraken zoals benoemd in het addendum dat de apotheek heeft afgesloten met de betreffende verzekeraar.

De apotheek heeft voor de palliatieve kit een aparte voorraad, zodat de kit altijd kan worden bijgevuld bij terugkomst in de apotheek.

De apotheek kan de volgende zaken in rekening brengen bij de patiënt:

- Afleverkosten voor de uitgifte van morfine, midazolam en haldol
- Eerste uitgiftekosten als het gaat om een eerste uitgifte

11. Evaluatie protocol en gebruik palliatieve kit

In december 2024 zijn de palliatieve kit en de bijbehorende documenten geëvalueerd. Deze Werkinstructie is aangepast daar waar nodig bleek. Input ter verbetering is welkom en kan gemaild worden naar e.vink@leliezorggroep.nl

Bijlage 1: Inhoud/Recept Palliatieve Kit Rijnmond

Medicatie

Aantal	Productnaam	Info
10 st	Midazolam	5 mg/ 1 ml
10 st	Morfine	10 mg/ 1 ml
10 st	Natriumchloride 0,9%	10 ml
2 st	Haldol	5 mg/ 1 ml

Sputen/Naalden/Infuussysteem

Aantal	Productnaam	Info	ZI nummer
4 st	BD Saf-T-Intima		15975894
20 st	Sputen Luer Lock	2 ml	16245873
20 st	(veilige) Optreksnaalden		15287904
20 st	(veilige) Injectienaalden	0.6mmx25mm	15287912
10 st	Afsluitdop		14302187
1 st	Naaldencontainer 0,5L		16191668

Verbandmiddelen

Aantal	Productnaam	Info	ZI nummer
1 pak	Gaaskompress /Gaasjes		14715600
1 rol	Hechtpleister	2,5 cm	12200972
1 pak	Alcoholgaasjes/ Steriele alcoholdoekjes		17163552
2 st	Filmverband (Tegaderm / Fecafix)		15934217

Handschoenen

Aantal	Productnaam	Info	ZI nummer
5 paar	Handschoenen Onsteriel Medium		14883139
5 paar	Handschoenen Onsteriel Large		15523470

Katheters/urinezakken

Aantal	Productnaam	Info	ZI nummer
1 st	Catheter Inbrenghet		14882051
1 st	Instillagel glijmd wwsp 6 ml		13896555
1 st	Catheter	Silicone CH 14	15749614
1 st	Catheter	Silicone CH 16	15749630
1 st	Urinezak (met slang)	Leegbaar , 2 liter	14566982
1 st	Bedbeugel		15486974
2 st	Transafix nr 2	9x3 cm	14764458
1 st	Onderlegger	60x60 cm	16189647

Documenten

Werkinstructie (dit document), Inhoud Palliatieve Kit (Bijlage 1), Apotheken waar de palliatieve kit beschikbaar is (bijlage 2), Uitvoeringsverzoek wijkverpleging (Bijlage 3), Toedienlijst medicatie (Bijlage 4), Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus (Bijlage 5), Patiënten informatie, [Praatkaart palliatieve sedatie \(Pharos\)](#) en [Folder De Stervensfase \(PZNL\)](#)

Bijlage 2: Lijst met apotheken waar de palliatieve kit beschikbaar is

Wijk, stad, dorp	Apotheek	straat	PC	Plaats	Email	Telefoon
Barendrecht	Apotheek De Lindehoeve	Lindehoevelaan 2a	2991EL	Barendrecht	info@apotheekdelindehoeve.nl	0180692929
	Apotheek Portland	Langstraat 9	3162WC	Rhoon	info@apotheekportland.nl	0104933355
Hoogvliet	Apotheek Stelle	Stelle 2	3191KE	Hoogvliet	info@apotheekstelle.nl	0104160369
Rotterdam Zuid	Apotheek Beverwaard	Boxbergenstraat 11	3077JS	Rotterdam	apotheek.beverwaard@zovida.nl	0104799631
	BENU Apotheek IJsselmonde	Prinsenplein 5c	3078GW	Rotterdam	ijsselmonde@benu.nl	0104822766
	Apotheek Pendrecht	Vlissingenplein 2	3086GZ	Rotterdam	info@apotheekpendrecht.nl	0102931440
	BENU Apotheek Carnissehuis	Lepelaarsingel 49	3083KB	Rotterdam	carnissehuis@benu.nl	0104810003
	BENU Apotheek Rosestraat	Rosestraat 91	3071JP	Rotterdam	rosestraat@benu.nl	0104850308
	Dorpsweg Apotheek	Dorpsweg 160c	3083LK	Rotterdam	dorpswegapotheek@ezorg.nl	0104814197
	Apotheek van der Laan	Maashaven O.Z. 154	3072HS	Rotterdam	info@apotheekvanderlaan.nl	0104859480
	Apotheek Rijken	Spinozaweg 285	3067EP	Rotterdam	info@apotheekrijken.nl	0104191611
	BENU Apotheek Oud Mathenesse	Franselaan 246A	3028AR	Rotterdam	oudmathenesse@benu.nl	0104155519
	Apotheek Delfshaven	Schiedamseweg 5	3026AA	Rotterdam	apotheek.delfshaven@ezorg.nl	0104760833
Rotterdam Oost	Apotheek Middelland	1e Middellandstraat 105a	3021BD	Rotterdam	info@apotheekmiddelland.nl	0104772644
	BENU Apotheek Oude Maas	J. van Campenplein 194	3067LE	Rotterdam	oudemaas@benu.nl	0104556677
	Ramleh Apotheek	Noordeinde 97a	3061EM	Rotterdam	info@ramleh.nl	0104522704
	Apotheek Bulterman	Benthuizerstraat 40	3036CJ	Rotterdam	info@apotheekbulterman.nl	0104671222
	Apotheek Blijdorp	Stadhoudersplein 37	3039EG	Rotterdam	apotheekblijdorp@gezondblijdorp.nl	0104665487
	BENU Apotheek Ommoord	Marshallweg 1	3068JN	Rotterdam	ommoord@benu.nl	0104205700
	Apotheek Zevenkamp	Imkerstraat 35	3068GX	Rotterdam	info@apotheekzevenkamp.nl	0104553472
	Apotheek Nesselande	Cypruslaan 412	3059XA	Rotterdam	apotheek.nesselande@zovida.nl	0102229747
	Schiebroekse Apotheek	Kleiweg 173A	3051GP	Rotterdam	info@schiebroekseapotheek.nl	0104181234
	Apotheek Hillegersberg	Minervaplein 2A	3054SK	Rotterdam	info@apotheekhillegersberg.nl	0104181883
Rotterdam Centrum	Apotheek Erasmus	West-Kruiskade 21A	3072DB	Rotterdam	info@erasmusapotheek.nl	0104129331
	Apotheek Beethoven	van Beethovensingel 2	3055JJ	Rotterdam	info@apotheekbeethoven.nl	0104227190
	Apotheek Westblaak					
	Apotheek Schenkel	Stellingmolen 12	2906SH	Capelle aan den IJssel	info@apotheekschenkel.nl	0104584959
	BENU Apotheek Oostgaarde	De Linie 2	2905AX	Capelle aan den IJssel	oostgaarde@benu.nl	0104500372
	BENU Apotheek Rozenburcht	Nieuwe Laan 2	2902BW	Capelle aan den IJssel	rozenburcht@benu.nl	0104505285
	Apotheek 's Gravelande	Puccinistraat 166	2901GL	Capelle aan den IJssel	apotheeksgravenland@ezorg.nl	0102880238
	Apotheek Spoorlaan	Spoorlaan 20a	2908BG	Capelle aan den IJssel	info@apotheekspoorlaan.nl	0104506555
	Krimpen aan den IJssel	Groenendaal 1	2922CJ	Krimpen aan den IJssel	info@apotheekvrijhof.nl	0180515122
	Nieuwerkerk aan den IJssel	Dorrestein 15	2912BC	Nieuwerkerk aan den IJssel		0180313411
Bergschenhoek	Apotheek Parkzoom	Tjeerd Kuipersstraat 5	2662GM	Bergschenhoek	info@parkzoomapotheek.nl	0105249414
Berkel en Rodenrijs	Apotheek Meerpolder	Boerhaavestraat 15	2652EP	Berkel en Rodenrijs	info@apotheekmeerpolder.nl	0105110270
Rotterdam Overschie	Overschie Apotheek	Rotterdamse Rijweg 130	3042AS	Rotterdam	info@overschieapotheek.nl	0104154422
Ridderkerk	Apotheek Bolnes	Dintelstraat 66	2987TB	Ridderkerk	apotheek.bolnes@ezorg.nl	0180413022
	BENU Apotheek Jan Luyken	Jan Luykenstraat 8a	2985BV	Ridderkerk	janluyken@benu.nl	0180422654
	Dienstapotheek Noord	Kleiweg 500	3045PM	Rotterdam	noord@daprotterdam.nl	0104617878
	Dienstapotheek Zuid	Maasstadweg 59B	3079DZ	Rotterdam	zuid@daprotterdam.nl	0104866328
	Regioapotheek IJsselland	Prins Contantijnweg 2	2909ZC	Capelle aan den IJssel	regioapotheek@ysl.nl	0102583381

Bijlage 3: Uitvoeringsverzoek wijkverpleging palliatieve kit

Voorkeur is om dit te doen volgens huidige werkafspraken. Dit kan zijn via ZorgDomein, mondeling of anders. Als er geen werkafspraken zijn tussen partijen, kan deze papieren versie gebruikt worden.

Patiënt (naamsticker)

Gevraagde medische technische handeling	Handtekening arts
Inbrengen BD Saf-T-Intima subcutaan	
Inbrengen verblijfskatheter	
Toedienen morfine bij pijn of dyspnoe tot 6 maal daags	
Toedienen midazolam bij onrust tot 6 maal daags subcutaan	
Toedienen haldol bij onrust tot 2 maal daags	

Opdrachtgever

Naam arts	
Agb code	
Telefoonnummer	
Datum	
Geldigheidsperiode	
Aanwijzingen	
Handtekening	

Contactgegevens Huisartsenposten

Bereikbaar 's avonds (vanaf 17.00 uur), 's nachts, in het weekend en op feestdagen via:

- Huisartsenpost IJsselland 010 279 92 62
- Huisartsenpost Zuid 010 290 98 88
- Huisartsenpost Noord 010 466 96 73
- Huisartsenpost Spijkensisse 0181 62 70 55

Bijlage 4 Toedienlijst/aftekenlijst medicatie

Naam patiënt	
Geboortedatum	
Verwijzend arts	

Morfine 10mg/ml

Datum	Tijdstip	Aantal mg	Naam + paraaf medewerker

Datum	Tijdstip	Aantal mg	Naam + paraaf medewerker

Midazolam 5mg/ml

Datum	Tijdstip	Aantal mg	Naam + paraaf medewerker

Datum	Tijdstip	Aantal mg	Naam + paraaf medewerker

Haldol

Datum	Tijdstip	Aantal mg	Naam + paraaf medewerker

BD Saf-T-Intima™ voor subcutane infuustherapie

Praktijktips

Voordat u begint

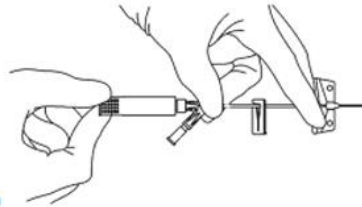
Was uw handen en bereid de huid van de patiënt voor volgens de procedures en richtlijnen van uw instelling.

Ontluchten

Om te ontluchten, verwijder de filterstop, sluit de I.V.-set aan en verdrijf de lucht uit de katheter.

Start na de insertie de infusie door gewoon de flow van de I.V.-set te openen en te regelen.

1

Vorbereiden

- Neem de katheter zoals op de afbeelding en draai de witte veiligheidscilinder om de naald vrij te maken. (Fig. 1)
- Zorg ervoor dat de schuine kant van de naald ('bevel') opwaarts gericht is en dat de katheter zich niet voorbij de punt bevindt vóór insertie.

2A

2B

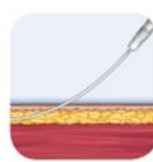

Insertie

- Neem de ruwe zijde van de vleugels vast en knijp ze stevig samen. (Fig. 2A)
- Knijp voorzichtig met duim en wijsvinger in de huid rond de gekozen insertieplaats om het subcutane weefsel te herkennen. (Fig. 2B)
- Breng de katheter en de naald over de volledige lengte in de huid onder een hoek van 30° - 45°. (Fig. 2B)

3

Zorg ervoor dat het uiteinde van de canule goed in de subcutane laag vlak onder de huid zit - 2 mm dik

Naald verwijderen

- Leg de vleugels plat op de huid en trek aan de witte veiligheidscilinder met een rechte, continue beweging tot de veiligheidscilinder loskomt van het veiligheidssysteem. (Fig. 3)

4

Wegwerpen

- Deponeer de naald meteen in een punctieresistente, lekbestendige naaldencontainer.

5

Stabiliseren

- Bevestig de katheter en breng een steriel verband aan volgens het protocol van uw instelling.

BD Medical
info.benelux@europe.bd.com
Tel. NL: +31 20 654 57 13
Tel. B: +32 53 72 05 52
www.bd.com/europe/safety/nl/

Tenzij anders aangegeven, zijn BD, BD Logo en alle andere merken eigendom van Becton, Dickinson and Company. ©2013 BD. MED1112107

Patiënten informatie Palliatieve Kit

Als u niet meer beter kunt worden, kunnen de huisarts en de wijkverpleging nog veel voor u doen. Zij kunnen er onder andere voor zorgen dat u minder pijn of andere ongemakken heeft. Dit heet palliatieve zorg. Om u in deze laatste fase te helpen, heeft uw huisarts een palliatieve kit aangevraagd.

Inhoud palliatieve kit

In de palliatieve kit zitten medicijnen en hulpmiddelen. U zult niet sterven door deze medicijnen. Ze helpen u als u bijvoorbeeld veel pijn krijgt of benauwd wordt. Door de kit kunt u direct geholpen worden en hoeft u niet te wachten op medicijnen die nog besteld moeten worden.

Ga niet zelf met de spullen uit de kit aan de slag!

Kosten van de palliatieve kit

Afhankelijk van uw verzekeraar worden alle hulpmiddelen in de kit vergoed. Indien uw verzekeraar de palliatieve kit niet vergoedt, komt er soms nog een rekening van uw apotheek. De medicijnen in de kit worden sowieso vergoed door de verzekeraar. De kit is eigendom van de apotheek.

Wat moet ik doen bij problemen?

Uw huisarts spreekt met u en de wijkverpleging af wie er gebeld moet worden bij plotselinge problemen. Soms is dit uw eigen huisarts, soms de dichtstbijzijnde huisartsenpost. De huisarts of thuiszorg beslist of de spullen uit de kit nodig zijn.

Huisartsenposten in Rotterdam

Bereikbaar 's avonds (vanaf 17.00 uur), 's nachts, in het weekend en op feestdagen via:

- Huisartsenpost IJsselland: 010 279 92 62
- Huisartsenpost Zuid: 010 290 98 88
- Huisartsenpost Noord: 010 466 96 73
- Huisartsenpost Spijkenisse: 0181 62 70 55

Informatie

Met vragen over de palliatieve kit kunt u terecht bij uw huisarts. Meer informatie over palliatieve zorg of het levenseinde vindt u op onderstaande websites:

- www.overpalliatievezorg.nl
- www.thuisarts.nl/levenseinde